

Budgetaftale
mellem
Socialistisk Folkeparti
og
Socialdemokratiet
for
Budget 2024-2027

BUDGETAFTALE FOR 2024-2027

Denne aftale er indgået mellem Socialistisk Folkeparti og Socialdemokratiet.

Budgetaftalepartierne er enige om at fremlægge et fælles budgetforslag til Kommunalbestyrelsens 2. behandling den 9. oktober 2023.

De økonomiske grundvilkår og de seneste års alvorlige kriser påvirker fortsat Langeland Kommune. Derfor har vi indgået en aftale om et ansvarligt og stramt budget. Det er en afgørende forudsætning for, at Langeland Kommune kan fortsætte mod at blive socialt, økonomisk, miljø- og klimamæssigt bæredygtig. Vi har et skarpt fokus på at forbedre Langeland Kommunes likviditet. Derfor – og fordi de seneste år har budt på budgetoverskridelser – er det nødvendigt, med en tættere opfølgning.

Alle holder for

I et stramt budget hvor alle områder af kommunens drift bliver ramt, har det været afgørende for os, at Kommunalbestyrelsen også skal bidrage. Derfor har vi besluttet at spare 450.000 kr. årligt på vederlag til politiske poster.

Vi er enige om, at sammenhængen mellem politikområderne skal styrkes på særligt to områder:

1. Erhvervs-, kultur- og turismeopgaverne spiller en afgørende rolle i Langeland Kommunes strategi for at tiltrække flere gæster og borgere. Derfor styrker vi det politiske fokus ved at placere området som en del af Økonomiudvalgets opgaveportefølje.
2. Det er vigtigt for os, at sårbare og udsatte familier får den bedst tænkelige støtte. For at skabe bedre forudsætninger for et politisk helhedsblik på støtte og indsatser til sårbare og udsatte familier samles opgaverne fra skole- og børneområdet med arbejdsmarkeds- og socialområdet i ét udvalg.

Økonomiudvalget vil fremover bestå af fem medlemmer. Antallet af stående udvalg reduceres fra hidtil fem til tre. Vederlaget til udvalgsformand i det nye arbejdsmarkeds-, børn-, unge- og socialudvalg (ABUS) fastsættes til samme niveau som i de to øvrige udvalg. Alle øvrige vederlag bevarer den nuværende procentsats.

Denne besparelse forudsætter en ny konstituering. For at opnå besparelsen i hele 2024 forudsætter det at der skal foretages en ny konstituering hurtigst muligt. Det er derfor en del af forliget, at der foretages en ny konstituering på det ordinære møde i kommunalbestyrelsen den 9. oktober 2023 og 2. behandlingen af styrelsesvedtægten sker på et ekstraordinært møde i kommunalbestyrelsen mandag den 16. oktober 2023 kl. 17.00.

Et godt, trygt og stimulerende børnefælleskab har stor betydning for børn, forældre og udviklingen af et lokalsamfund. Derfor har vi besluttet at bevare dagtilbud og etablere et børneunivers for indskolingselever omkring Nordskolen. Det er ikke økonomisk ansvarligt at opretholde det eksisterende skoletilbud for så få børn. Derfor vil vi flytte mellemtrinnet (4. til 6. kl.) til Ørstedskolen. Landsbyordningen bevares med dens fælles bestyrelse for indskoling og dagtilbud. Der indføres en fælles ledelse med Ørstedskolen.

Jf. ovenstående beslutning skal der igangsættes en høringsproces. Denne sættes i gang, så Kommunalbestyrelsen kan træffe endelig beslutning om ændringen af skolestrukturen senest i februar 2024.

Budgetaftalepartierne giver en garanti for, at der ikke ændres yderligere i denne periode, som er gældende til udgangen af 2025. Det gælder både for Nordskolen, Ørstedskolen herunder Strynø Skole og Humble Skole.

Budgetkatalog for 2024

I forhold til Kommunalbestyrelsens 1. behandling af budgettet har vi aftalt følgende ændringer:

- Salg af Solhjem og Herslevvej 1 godkendt, men der er ikke opbakning til at afhænde Borgerhuset i Rudkøbing. Reduktionen kan fastholdes (forslag 1)
- Aftalen med Kattens Værn fortsætter (forslag 6)
- Kommunalbestyrelsesmøderne streames også fremover (forslag 11)
- Oprettelse af udslusningsboliger udgår (forslag 15)
- Øget prioritering af reduktion af sygedagpengesager. Forventet forøgelse fra 2025 (forslag 16)
- Besparelsen på Rudkøbing Byarkiv udgår (forslag 19)

Øvrige ændringsforslag

Bespareselsforslaget fra budgetaftale 2023-2026 vedr. specialskoleområdet skønnes ikke realistisk at opnå på nuværende tidspunkt.

Desuden har vi valgt at prioritere følgende forebyggende og forbedrende tiltag:

- Forebyggende Narrative Indsatser og Samtaler i Pædagogisk Psykologisk Rådgivning for børn, unge og familier
- En opnormering af Pædagogisk Psykologisk Rådgivning med en stilling med henblik på at øge den forebyggende indsats på børn- og ungeområdet
- En boligsocial vicevært i forbindelse med udslusningsboligerne i Brogade i kommunalt regi
- Efteruddannelse og kompetenceudvikling
- Styrkelse og udvikling i Erhverv, Kultur og Turisme
- Styrkelse af direktion og øget lederunderstøttelse
- Øget tilskud til Frivilligcenter Langeland
- Fritidspas til børn og unge til forenings- og fritidsaktiviteter samt tilskud til udstyr
- Pulje til børn og unge ift. junior- og ungdomsklubaktiviteter
- Genindførsel af Ø-SU til unge under uddannelse (fra Strynø)
- Opnormeringen i Familieafdelingen i februar 2023 med 2 årsværk fortsætter. Herudover afsættes midler til flere tiltag for at hjælpe børn og unge. Blandt andet ansættelse af yderligere børne- og ungerådgivere.
- Undersøge mulighederne for etablering af en socialøkonomisk virksomhed med henblik på aktivisering af aktivitetsparate. De videre drøftelser sker på et temamøde i 1. kvartal 2024.
- Konkrete handlinger i Klimahandlingsplanen. Budgetaftalepartierne er enige om at investere i en række CO₂-reducerende tiltag som fx: eldrevne køretøjer og støjreducerende vejbelægnings. Samtidig ophører investeringer i fossile køretøjer.

Veje til bæredygtighed

Forudsætningen for, at de politiske beslutninger får virkning som konkrete ændringer i dagligdagen er, at organisationen har den tilstrækkelige handlingskraft. Derfor er vi optaget af, at direktionen ser på, hvordan organisationen kan justeres, så der er et tydeligere eksekveringsfokus hos alle ansatte. Samspillet mellem de centrale funktioner og kommunens afdelinger og institutioner skal forbedres, så de decentrale ledere understøttes yderligere i forhold til økonomistyring og HR-funktioner.

Særligt vigtigt er det, at ældre- og sundhedsområdet får forbedret budgetoverholdelsen og arbejdsmiljøet. Budgetaftalepartierne er enige om, at gennemførelsen af de mange besparelser i dette og de foregående år kun kan ske, hvis ledelse og personale indgår i en konstruktiv dialog med respekt for hinanden, for kerneopgaven og for, at beslutningerne skal føres ud i livet.

God ledelse og dygtige medarbejdere er kernen i Langeland Kommune. Budgetaftalepartierne anerkender at organisationen er under et stort arbejdspress. En styrkelse af direktionen vil frigive mere tid til et øget strategisk fokus på kommunens opgaveportefølje til fordel for organisationens handlemuligheder for såvel arbejdsmiljø, trivsel samt en solid styring. Budgetaftalepartierne peger derfor på

ansættelse af en velfærdsdirektør. Dertil kræver de store forandringer, særligt på ældreområdet, også en styrket central understøttelse af HR-funktionerne.

Ovenstående er en vigtig del af organisationens arbejde for at nedbringe sygefraværet.

De administrative udgifter til ledelse og administration reduceres i forhold til Ungdomsskolen, Velfærdsaftalen og sekretariatsbistand vedr. tilsyn mv. på dagtilbudsområdet.

Herudover reduceres budgettet til IT-drift, som anvendes til øget understøttelse af udmøntning af besparelser på ældre- og sundhedsområdet.

Anlægsbudget for 2024-2027

Der er afsat 9,52 mio. kr. til anlægsprojekter i 2024. Der henvises til budgetforhandlingsoversigten i forhold til den nærmere specifikation.

Klimasikring og energirenovering af bygninger fortsætter.

Trafikdæmpende foranstaltninger og vejvedligeholdelsen styrkes. Herudover afsættes midler til projektering af et cykelinfrastrukturprojekt.

Der afsættes 1,1 mio. kr. i 2024, 15,0 mio. kr. i 2025 og 5,0 mio. kr. i 2026. Beløbene skal anvendes til projektering og efterfølgende etablering af en ny daginstitution, klubhusfaciliteter og boldbaner. Budgetaftalepartierne har den klare hensigt, at byggeriet af en ny daginstitution skal stå færdigt inden udgangen af 2025. I sammenhæng hermed igangsættes en nærmere analyse af daginstitutionsområdet med henblik på optimal udnyttelse af lokaliteter og normeringer.

I forhold til ældreområdet vil budgetaftalepartierne udvikle velfærden og forebygge stigende udgifter. Der foretages en vurdering af mulige handlinger. Fripølseboliger og ældreboliger indgår i processen.

Helhedsplaner

Der er enighed om, at det er afgørende for udviklingen af Rudkøbing, at Kommunalbestyrelsen fastsætter rammerne for området fra Rue Mark til Langelandsbroen. Derfor afsætter vi 1,0 mio. kr. til at udarbejde en helhedsplan for dette område. Der er tidligere udarbejdet planer for havnen, herunder både lokalplaner og planen "de 10 nålestik". Derfor skal hovedlinjerne i disse planer genbesøges for at få en politisk beslutning om, hvorvidt disse skal indgå i den nye plan. Det er budgetaftalepartiernes hensigt, at der senest ved udgangen af 1. kvartal i 2024 foreligger et godkendt oplæg til et kommissorium og procesplan.

Realiseringen af en sådan plan kan indebære, at nuværende aktiviteter i området skal flyttes til andre lokaliteter i Rudkøbing.

Der afsættes 1,1 mio. kr. til at udarbejde et ideoplæg og byggeprogram til udvikling af Ørstedbyen, der som minimum rummer forslag til placering af en ny daginstitution, idrætsanlæg med klubhuse mv.

Beløbet frigives, når fagudvalg og kommunalbestyrelse senest ved udgangen af 1. kvartal 2024 har taget stilling kommissorium og procesplan. Ideoplægget skal også indeholde en plan for muligheder i forhold til kloge m², herunder flytning af Juniorklubben til Ørstedskolen og lejemaaliet i Nørregade til en anden placering.

Der udarbejdes et projektforslag og udbudsprojekt til godkendelse i 2024, så byggeriet kan gå i gang primo 2025. Denne investering skal ses i sammenhæng med en mulig lånepulje i 2025 til dette formål.

Indtægter ved salg af kommunens arealer ved Rue Mark afhænger af markedspriserne, men er ikke indarbejdet i budgetoverslagsåret.

Andre tiltag i 2024

- Mulighederne for en eldreven bogbus undersøges nærmere i løbet af 2024.
- Kunstværket "Strømme" genetableres nu ved indgangen til Rådhuset.

Optagelse af lån

Klimasikring og energirenovering af kommunale bygninger fortsætter i 2024 og lånefinansieres.

Likviditet

Der arbejdes videre med likviditetsopbygningen til minimum 1.000 kr. pr. indbygger i 2024. Den øgede indtægt fra grundskyld på 11,5 mio. kr. i 2024 skal sikre dette mål. Herudover er der budgetteret med et budgetværn på 4 mio. kr. vedr. forventet overførsel af driftsbevillinger mellem årene samt generelle reserver på 7,7 mio. kr. i 2024. Den beskrevne lånoptagelse vil også påvirke gennemsnitslikviditeten positivt.

Rudkøbing den 25. september 2023

Tonni Hansen
Borgmester (F)

Ulrik Pihl
Gruppeformand (F)

René Larsen
Gruppeformand (A)

Budgetforhandlingsoversigt 2024-2027

(Bejlb er angivet i hele tusinde)

		2024	2025	2026	2027
Udgangspunkt: Resultat af ordinær drift ved budgetforslag til 1. behandling i RMB den 11. september 2023 (= driftsoverskud)		-33.285	-7.950	34.349	47.335
T	Tekniske	Specifikation af tekniske budgetændringer efter 1. behandlingen:			
E	budgetændringer	-140	-140	-140	-140
K	efter	35	35	35	35
N	1. behandlingen	-1.852	-1.852	-1.852	-1.852
I		545	545	545	545
S		-2.354	-2.354	-2.354	-2.354
K		300	300	150	150
		1.500	1.500	1.500	1.500
		-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
		100	100	100	100
		75	75	75	75
		400	400	400	400
		240	0	0	0
		160	160	160	160
		944	1.244	1.244	1.244
		-11.541	0	0	0
	I alt	-13.088	-1.487	-1.637	-1.637
B	Politiske	Specifikation af politiske ændringsforslag efter 1. behandlingen:			
U	ændringsforslag	-300	-300	-300	-300
D	efter	-350	-350	-350	-350
E	1. behandlingen	-100	-100	-100	-100
G		-100	-100	-100	-100
T		-55	-55	-55	-55
K		0	0	0	0
A		-1.407	-1.409	-1.411	-1.052
T		-348	-348	-348	-348
A		0	-42	-42	-42
L		-230	-230	-230	-230
A		0	0	0	0
O		-59	-59	-59	-59
G		-423	-423	-423	-423
		-26	-26	-26	-26
		-56	-56	-56	-56
		-23	-23	-23	-23
		-22	-22	-22	-22
		-7	-7	-7	-7
		-40	-40	-40	-40
		-338	-254	-254	-254
		-75	-75	-75	-75
		-80	-80	-80	-80
		-269	-269	-269	-269
		-50	-50	-50	-50
		-100	-100	-100	-100
		-144	-144	-144	-144
		0	0	0	0
		-1.000	-1.500	-1.500	-1.500
		-600	-600	-600	-600
		-83	-83	-83	-83
		0	0	0	0
		-30	-30	-30	-30
		-30	-30	-30	-30
		-30	-30	-30	-30
		-37	-56	-56	-56
	I alt	-6.412	-6.891	-6.893	-6.534
Æ	Politiske	Specifikation af politiske ændringsforslag efter 1. behandlingen:			
N	ændringsforslag	1.500	1.800	2.100	2.100
D	efter	-500	-500	-500	-500
R	1. behandlingen	-12	-12	-12	-12
I		-300	-300	-300	-300
N		-350	0	0	0
G		100	-260	-661	-661
E		-450	-450	-450	-450
R		-708	-1.700	-1.720	-1.740
		-412	-412	-412	-412
		65	40	40	40
		28	0	0	0
		300	300	0	0
		286	286	286	286
		600	600	0	0
		580	580	0	0
		80	80	80	80
		30	0	0	0
		25	25	25	25
		25	25	25	25
		600	600	0	0
		1.000	1.000	1.000	1.000
		50	50	50	50
		50	50	50	50
		50	50	50	50
		-200	-200	0	0
		200	200	0	0
		7.700	0	0	0
		4.000	0	0	0
	I alt	14.337	1.832	-349	-369
Resultat af ordinær drift		38.436	-14.494	7.482	38.807
Anlæg:					
Anlægsramme		500	0	6.700	11.700
Anlægsprojekt: Nedrivningspulje		750	0	0	0
Anlægsprojekt: Medfinansieringspulje på erhvervs- og turismeområdet i forbindelse med fondssøgning		300	300	300	300
Anlægsprojekt: Projekttering af cykelinfrastrukturprojekt		300	0	0	0
Anlægsprojekt: Daginstitution, klubhusfaciliteter og boldbaner inkl. projekttering		1.100	15.000	5.000	0
Anlægsprojekt: Helhedsplan for Rudkøbing Havn (Fra Røe Mark til Langetandsbroen)		1.000	0	0	0
Anlægsprojekt: Klimaskikring og energioverføring af bygninger		3.000	0	0	0
Anlægsprojekt: Omlægning af Østersøen, så den følger den gamle Spodsbjergvej		20	0	0	0
Anlægsprojekt: Trafikdæmpende foranstaltninger		500	0	0	0
Anlægsprojekt: Vejpulje		2.000	0	0	0
Anlægsprojekt: Kunstværket "Strømme" etableres ved indgangen til rådhuset		50	0	0	0
Anlæg i alt		9.520	15.300	12.000	12.000
Resultat af det skattefinansierede område:		-28.916	-11.662	-4.612	-5.067
Mårag på lån		18.461	19.162	19.265	19.265
Lånoptagelse		-3.000	-9.000	0	0
Øvrige balanceforskydninger og kursreguleringer		0	0	0	0
Samlende likviditetsændring:		13.425	10.978	56.147	70.072

* Påvirkningen af pris- og lønudviklingen for overslagsårene 2025-2027 er ikke indregnet i den samlede likviditetsændring ovenfor.